

Изх. № 01/14.01. 2014 г.

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ГРАЖДАНСКИ
ОРГАНИЗАЦИИ И ДВИЖЕНИЯ
Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА**

СТАНОВИЩЕ

по

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси

Уважаема госпожо Манолова, уважаеми народни представители,

Представители на Програма Достъп до Информация (ПДИ) участваха в дискусиата за възникналите проблеми при прилагането на ЗПУКИ и необходимите законодателни промени, проведена на 24 октомври 2013 г. в зала „Изток“ на НС и организирана от Комисията за взаимодействие с граждански организации и движения и Временната анкетна комисия за проучване на обстоятелствата по оповестените факти и данни за нарушения в комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Представители на ПДИ участваха и в дискусиата на същата тема, проведена на 26.11.2013 г. в х-л Шератон и организирана от Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (КПУКИ).

Във връзка с тези участия, както и след преглед на изпратения ни от КПУКИ и обсъждан в работна група в Министерство на правосъдието ЗИД на ЗПУКИ с дата 22.11.2013 г., представяме на вниманието Ви нашето становище.

Общи бележки

При прегледа на обсъждания законопроект за изменение и допълнение на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси /ЗПУКИ/, констатирахме, че не са предложени изменения в частта относно публичността на подаваните по закона декларации.

Обръщаме внимание, че в практиката по прилагане на ЗПУКИ в тази му част, ПДИ констатира сериозни проблеми. Конкретно се установява системно неприлагане на задължението по чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ от страна на органите на изпълнителната власт. Според тази норма декларациите се обявяват на интернет страницата на органите по ал. 1 при спазване на Закона за защита на личните данни. Неприлагането на посочената разпоредба може да се свърже с позицията на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД), изразена в няколко становища през годините, че за публикуване на пълния текст на подадените декларации е необходимо съгласието на съответното лице. Това тълкуване е постоянно критикувано в годишните доклади на ПДИ за състоянието на достъпа до информация и е несъответно на съдържанието на други сходни разпоредби, предвиждащи публикуване на информация, като например декларациите за доходите и имуществото на лицата, заемащи висши държавни длъжности, или документи от търговския регистър.

Неяснотата във въпросната разпоредба относно това кои лични данни са защитени и кои са публични, и посочените становища на КЗЛД, водят до най-разнообразни и противоречиви практики в администрациите относно публикуването на декларациите в интернет. Проучванията на ПДИ относно публикуването на информация в интернет от административните структури в системата на изпълнителната власт показва, че едни институции публикуват само списък на лицата подали декларации, други публикуват само подадените декларации, а трети публикуват както списък, така и самите декларации. Така например, от резултатите по проучването на ПДИ през 2013 г. се вижда, че 32,72 % от институциите в системата на изпълнителната власт са публикували подадените декларации, докато два пъти повече институции не са изпълнили законовото си задължение.

Дебатът относно публичността на тази важна за обществото информация бе особено интензивен тъкмо през изминалата 2013 г., като конкретна критика бе отправена и в изразената позиция на Европейската комисия по механизма за сътрудничество и проверка. Конкретният повод за това бе решение на ВСС от 25 април 2013 г., с което декларациите на магистрати по ЗПУКИ бяха премахнати от сайта на институцията до получаване на изрично съгласие на всеки магистрат за публикуването им. Повод за решението бе становище на КЗЛД по въпроса. Решението на ВСС бе оспорено пред съда от три авторитетни неправителствени организации – ПДИ, Български институт за правни инициативи и Център на неправителствените организации - Разград. По жалбата бе образувано а.д. № 11948/2013 г. на ВАС, Седмо отделение.

След провеждане на преговори и постигане на съгласие между представителите на неправителствените организации – жалбоподатели и членовете на висшия орган на съдебната власт, ВСС взе единодушно решение да преразгледа позицията си. С Решение по т. 40.1. по протокол № 41 от заседанието, проведено на 24.10.2013 г., той оттегли предходното си решение и възстанови публичността на декларациите. Според това решение на ВСС, декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ, следва да се обявят на Интернет страницата на Висшия съдебен съвет, независимо от това дали е дадено съгласие или не, при заличаване на подписа на декларатора и единния граждански номер, ако такъв е посочен.

Препоръки

В настоящия законопроект за изменение и допълнение на ЗПУКИ не се предвижда промяна в редакцията на чл.17, ал.2 от ЗПУКИ. Нашето становище е, че Народното събрание следва да вземе необходимите мерки за ефективното прилагане на тази норма – чрез внасяне на изменения в разпоредбата или чрез активното упражняване на парламентарен контрол и дейност на парламентарните комисии с цел преодоляване на проблема с неизпълнението на закона от изпълнителната власт.

С уважение:

д-р ГЕРГАНА ЖУЛЕВА
Изпълнителен директор на ПДИ

адв. АЛЕКСАНДЪР КАШЪМОВ
Ръководител на правния екип на ПДИ

Изготвил:

адв. КИРИЛ ТЕРЗИЙСКИ
юрист в ПДИ